

EMMA-EVELIINA HOLM

Keittiö- ja kalustesuunnittelijan opas

AINA-keittiöt

LIIKETALouden TUTKINTO-OHJELMA
2022

Tekijä(t) Holm, Emma-Eveliina	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Kuukausi Vuosi 4/2022
	Sivumäärä 30+7	Julkaisun kieli Suomi
Julkaisun nimi Keittiö- ja kalustesuunnittelijan opas		
Tutkinto-ohjelma Liiketalouden tutkinto-ohjelma		
Tiivistelmä Toiminnallisen opinnäytetyön tarkoituksena oli tuottaa opas keittiö- ja kalustesuunnittelijoille. Opinnäytetyö on tehty yhteistyössä Porin sekä Turun AINA-keittiöiden kanssa. Tavoitteena oli tehdä opas, joka tukee AINA-keittiöiden suunnittelijoita työssään. Keittiö- ja kalustesuunnittelijoiden työssä huomioitavat asiat ovat kerättyinä ja tiivistettynä yhteen digitaaliseen oppaaseen. Keittiö- ja kalustesuunnittelijan työssä on useita huomioitavia asioita, jotka ilmenevät työtä tehdessä. Työn joka vaiheessa esiintyy huomioitavia asioita, jotka vaikuttavat lopputulokseen. Työ vaatii hyvää asiakaspalvelua, hahmotuskykyä sekä tarkkuutta, jonka vuoksi oppaan luominen aiheesta oli tarpeellinen. Opasta varten opinnäytetyössä on perehdytty keittiö- ja kalustesuunnittelijan työhön sekä siinä huomioitaviin asioihin kuten muun muassa keittiösuunnittelun toimivuuteen, materiaaleihin ja käytännöllisyyteen. Lisäksi opinnäytetyössä on hankittu tietoa siitä, miten luoda helppolukuinen ja visuaalisesti toimiva opas. Opinnäytetyön lopussa olevassa yhteenveto-osuudessa on käsitelty oppaan toimivuutta ja sitä varten opas on testattu suunnittelijoilla. Lisäksi yhteenvedossa on mietitty, miten oppaan luominen on vaikuttanut omaan näkemykseeni keittiö- ja kalustesuunnittelijan työstä.		
Avainsanat Opas, keittiösuunnittelu		

Author(s) Holm, Emma-Eveliina	Type of Publication Bachelor's thesis	Month Year 4/2022
	Number of pages 30+7	Language of publication: Finnish
Title of publication Kitchen and furniture designers guide		
Degree programme Business administration		
Abstract The purpose of the functional thesis was to produce a guide for kitchen and furniture designers. The thesis has been done in collaboration with Pori and Turku AINA-kitchens. The goal was to make a guide that supports AINA-kitchen designers in their work. The things to consider in the work of kitchen and furniture designers are collected and summarized in one digital guide. There are several things to consider when working as a kitchen and furniture designer. At every stage of the work, there are things to consider that affect the result. The work requires good customer service, perception, and precision, which made it necessary to create a guide for designers. For the guide, the thesis is acquainted with the work of a kitchen and furniture designer, as well as the issues to be considered in it, such as the functionality, materials, and practicality of kitchen design. In addition, the thesis provides information on how to create an easy-to-read and visually functional guide. The summary section at the end of the thesis deals with the functionality of the guide and for this purpose. The guide has been tested by designers. In addition, the summary has considered how the creation of the guide has affected my own view of the work of a kitchen and furniture designer.		
Keywords Guide, kitchen design		

ALKUSANAT

Haluan erityisesti kiittää toimeksiantajaa mahdollisuudesta tehdä heille oppaan, joka tukee heitä heidän työssään. Työ oli minulle merkityksellinen ja olen erittäin kiitollinen, siitä kun olen saanut tehdä lopputyöni tästä aiheesta. Aihe oli minulle tärkeä monesta syystä kuten esimerkiksi siitä, kun olen saanut viettää aikaa tutustumalla työn haasteisiin sekä käytännön asioihin.

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
1.1 Tutkimusongelma.....	6
1.2 Tutkimusmenetelmät.....	7
1.3 Aikataulu	7
2 TOIMEKSIANTAJA	7
3 KEITTIÖ- JA KALUSTESUUNNITTELIJAN TYÖ	8
4 KEITTIÖ- JA KALUSTESUUNNITTELUN VAIHEET	10
4.1 Asiakkaan toiveet ja tarpeet	10
4.2 Tila	10
4.3 Vesipiste.....	12
4.4 Sähkö.....	13
4.5 Ikkunat	13
4.6 Ulko- ja väliovet.....	14
4.7 Materiaalit ja värit	15
4.8 Mittaus	16
4.9 Tilaus.....	18
4.10 Asennus	18
5 OPPAAN SUUNNITTELU	19
5.1 Oppaan sisältö ja rakenne.....	19
5.2 Kieli.....	19
5.3 Visuaalinen ilme	20
5.4 Typografia	21
6 OPPAAN VALMISTUS.....	23
6.1 Oppaan luominen	23
6.2 Oppaan kieliasu.....	24
6.3 Oppaan ulkoasu ja rakenne	24
6.4 Oppaan typografia.....	26
6.5 Oppaan testaus	27
7 YHTEENVETO	29
7.1 Oma mielipide.....	29
7.2 Toimeksiantajan mielipide	30
LÄHTEET	
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Keittiö- ja kalustesuunnittelijan työssä on lukuisia huomioitavia asioita, kuten asiakkaan tarpeet, toiveet, ergonomia, esteettömyys, esteettisyys, ekologisuus, tila, johon tehdään suunnitelma, kodinkoneet sekä niiden sijoitukset. Tämän vuoksi opinnäytetyöni aiheeksi valikoitui oppaan luominen toimeksiantajalle.

Toiminnallisen opinnäytetyön tarkoituksena on luoda toiminnallinen tuotos. Tuotos voi olla esimerkiksi palvelu, tuote, taideteos tai toimintatapa. Palvelu voi olla esimerkiksi teatteriesitys, konsertti tai näyttely. Tuote tai taideteos voi olla esimerkiksi cd, lyhyt dokumentti, opas, vaate, esine tai oppimateriaali. Toimintatapa voi olla esimerkiksi jokin uusi keino luoda tapahtumatuotanto. Toiminnallisiin opinnäytetöihin kuuluu kaksi osaa eli kirjallinen osio, jossa esitellään viitekehys työlle sekä itse tuotos tai teos. (Säteri, 2020.)

Tämän opinnäytetyön mahdollisti AINA-keittiöt Pori ja Turku/Kaluste Aida Oy, joka suunnittelee ja myy kodin kiinteitä kalusteita muun muassa keittiö-, kodinhoito-, eteis- ja wc-tiloihin.

Mielenkiintoni aihetta kohtaan perustuu siihen, että toinen vanhemmistani on tehnyt pitkän uran keittiö- ja kalustesuunnittelijana. Olen seurannut vierestä hänen työskentelyänsä suunnittelijana ja tämän vuoksi olen kiinnostunut alan toiminnasta. Keittiö- ja kalustesuunnittelijan työssä minua erityisesti kiinnostaa sen luova puoli sekä sen tuomat haasteet.

1.1 Tutkimusongelma

Opinnäytetyön tutkimusongelma on saada kerättyä tietoa keittiö- ja kalustesuunnittelijan työstä sekä työssä huomioitavista asioista ja koota niistä digitaalinen opas AINA-keittiöiden Pori sekä Turku suunnittelijoiden käyttöön.

Tutkimusongelmaksi muodostuu myös se, että kuinka saan luotua hyvän ja toimivan oppaan sisällöllisesti sekä visuaalisesti.

1.2 Tutkimusmenetelmät

Opasta varten minun on pitänyt miettiä, mitkä tutkimusmenetelmät toimivat tässä opinnäytetyössä. Tutkimusmenetelmiksi valikoitui tutkimuskirjallisuudet ja tutkimusaineisto eli eri verkkojulkaisut aiheesta, kirjallisuutta julkaisun tekemisestä sekä haastatteluaineisto. Haastatteluaineiston avulla saan hankittua tietoa siitä, mitkä ovat toimeksiantajan toimintatavat sekä esimerkkejä huomioitavista asioista suunnittelijan työstä.

1.3 Aikataulu

Aloitin kirjoittamaan opinnäytetyön raporttia tammikuussa vuonna 2022. Tavoitteena oli saada opinnäytetyö vuoden 2022 alkupuolella valmiiksi. Opinnäytetyöraportin kirjoittaminen eteni nopeasti. Samalla kun kirjoitin opinnäytetyön raporttia keittiö- ja kalustesuunnittelijan työstä sekä sen huomioitavista asioista niin kirjoitin myös opasta. Oppaan kirjoittaminen sujui jouhevasti, sillä olin jo opinnäytetyön raporttia varten hankkinut aiheesta tietoa.

2 TOIMEKSIANTAJA

Opinnäytetyön toimeksiantajana toimi AINA-keittiöt / Kaluste Aida Oy, joka on aloittanut toimintansa vuonna 2017. Yritys on osakeyhtiö, joka jälleenmyy AINA-keittiöiden kalusteita. Toimeksiantajan toimipisteet sijaitsevat Porissa sekä Turussa. Yritys on viralliselta nimeltään Kaluste Aida Oy. (Finder, 2022.)

Kaluste Aida Oy:n palveluihin kuuluu keittiön, kodinhoitotilan, eteisen sekä wc-tilojen kiinteiden kalusteiden suunnittelu, myynti ja asennus. Yritys myy myös

säilytysmahdollisuuksia sekä muita oheistuotteita kuten esimerkiksi peilejä, kodinkoneita, valaisimia ja pistorasioita. (Finder, 2022.)

AINA-keittiöiden tarina alkoi vuonna 2016, AINAn nimipäivänä. Se on kotimainen yritys, joka tarjoaa kotimaisia tuotteita jälleen myytäväksi ammattitaitoisten yrittäjien kautta. Se ei ota yrittäjiltään ylimääräisiä kuluja tai franchising-maksuja vaan tarjoavat yrittäjilleen kunnon tuen myyntiä varten. AINA-keittiöillä on lukuisia yrittäjiä ympäri Suomen, jotka myyvät heidän tuotteitaan ammattitaidolla kuluttajille. Sen kalustetehtaan Mellano sijaitsee Lapinlahdella, josta tuotteet tilataan asiakkaille. (AINA-keittiöt, 2022.)

3 KEITTIÖ- JA KALUSTESUUNNITTELIJAN TYÖ

Keittiösuunnittelijan työ ei välttämättä vaadi koulutusta, mutta sen sijaan keittiösuunnittelijan olisi hyvä olla asiakaspalveluhenkinen. Keittiösuunnittelijan työhön kuuluu vahvasti asiakastapaamiset, jonka vuoksi asiakaspalveluhenkisyys on tärkeää. Työssä olisi myös hyvä osata kuunnella asiakkaan toiveita ja luoda toiveista asiakkaalle kokonaisuus, joka puhuttelee asiakasta. Tämä työ vaatii myös hahmotuskykyä sekä materiaalien tuntemusta, jotta suunnittelija saa tehtyä asiakkailleen toimivia sekä kestäviä ratkaisuja. (Mukka, 2017, s.7–8.)

Keittiösuunnittelijan työ alkaa yleensä asiakkaan kalustetarpeesta, jolloin tapahtuu ensimmäinen yhteydenotto. Asiakas voi jättää yhteydenottopyynnön verkkosivujen kautta tai olla suoraan yhteydessä suunnittelijaan. Tämän jälkeen sovitaan tapaamisajankohta. Suunnittelija ja asiakas sopivat yhdessä toteutetaanko tapaaminen etänä, myymälässä vai asiakkaan luona. (Holm, 2022a.)

Ensimmäisessä tapaamisessa keittiösuunnittelija ja asiakas käyvät yhdessä läpi asiakkaan toiveet sekä tarpeet. Tila tai mahdolliset tilat, joihin suunnitelma tehdään, käydään läpi mittoineen. Kyseessä voi olla joko uusi keittiö, kodinhoitotila, eteinen, wc-tila tai remontti voidaan tehdä, vaikka koko taloon kerralla. Myös tällä

tapaamisella valitaan materiaalit ja värimaailma, jotka olisivat asiakkaalle sopivat. Tässä vaiheessa mietitään myös kalustetarpeen ajankohta ja tehdäänkö asennustyö kalusteliikkeen toimesta. He sopivat myös LVI- ja sähkötöiden tarpeesta. (Holm, 2022a.)

Tämän tapaamisen jälkeen keittiösuunnittelija luo käytössään olevalla suunnitteluohjelmalla asiakkaan toiveiden perusteella luonnoksen ja tarjouksen. Suunnitelma käydään seuraavassa tapaamisessa läpi tehden siihen mahdollisia korjauksia ja muutoksia. (Holm, 2022a.)

Korjausten jälkeen myyjä luo asiakkaalle tarjouksen, jonka hyväksyttyään siirrytään kalusteiden tilaukseen. Ennen tilausta suunnittelija tekee mittauskäynnin asiakkaan luona ja jos kaikki mitat ovat kohdallaan niin suunnittelija tilaa kalusteet sovitulle ajankohdalle sekä sopii asentajan kanssa aikataulusta. (Holm, 2022a.)

Keittiösuunnittelijan työ ei lopu vielä tässä vaiheessa vaan suunnittelija pitää huolen kalusteiden toimituksesta sekä niiden asennusaikataulusta. Asiakas voi myös asentaa kalusteet itse, jolloin keittiösuunnittelija vain toimittaa kalusteet asiakkaalle sovittuun ajankohtaan. AINA-keittiöillä kalusteet toimitetaan pääsääntöisesti valmiiksi koottuina. (Holm, 2022a.)

Suunnittelijan vastuulla on tarvittavat mittaukset sekä vesipisteiden ja muiden huomiota tarvittavien asioiden huomioiminen, joista tarkemmin keittiö- ja kaluste suunnittelun vaiheissa. Keittiösuunnittelijan työ useimmiten päättyy asiakastapauksessa vasta kun kaikki on valmista ja asiakas saa itselleen toimivan ja halutun lopputuloksen, johon hän on tyytyväinen. (Holm, 2022a.)

4 KEITTIÖ- JA KALUSTESUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 Asiakkaan toiveet ja tarpeet

Keittiö- ja kalustesuunnittelijan on varmistettava asiakkaalta jo alussa budjetti, jonka kanssa hän työskentelee. Suunnittelija kysyy asiakkaalta budjetin ennen, kun hän tekee asiakkaalle suunnitelman sekä tarjouksen. Budjetin suuruus vaikuttaa asiakkaan keittiön varusteisiin ja tällöin suunnittelija osaa reagoida siihen jo suunnitelmaa tehtäessä. Budjetissa on myös hyvä kysyä asiakkaalta asennuksen tarpeesta, sillä asennus on erillinen kulu keittiön lisäksi. (Mäntylä, 2014.)

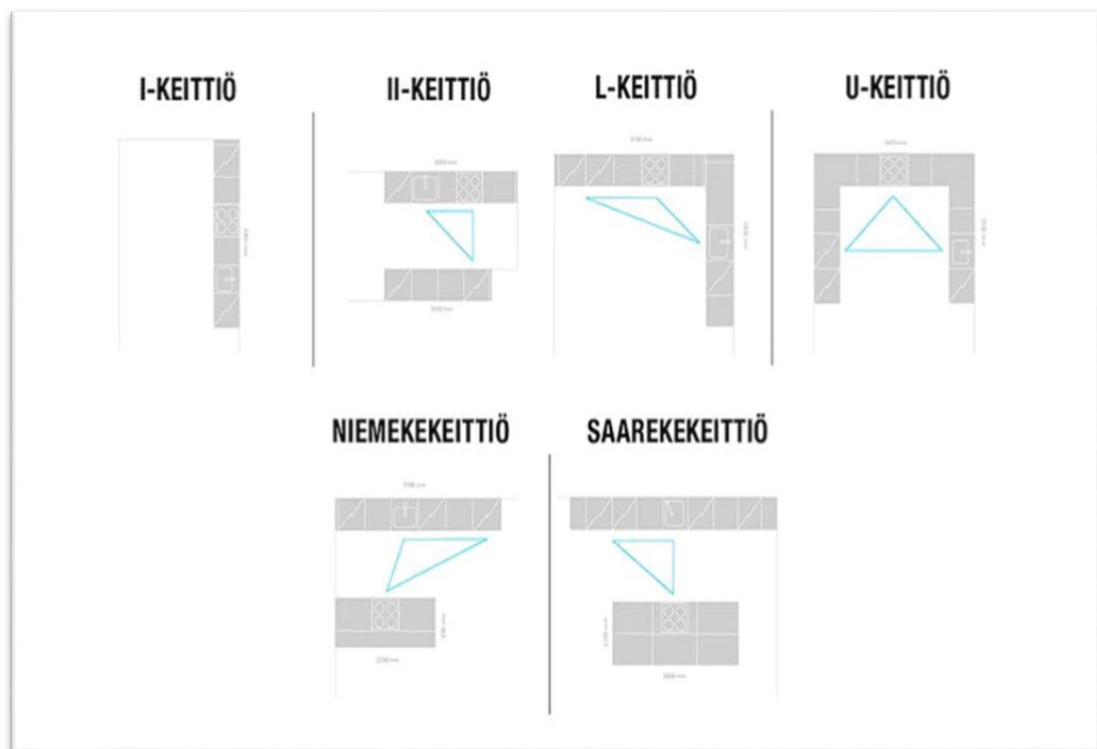
Keittiön tai kodin jonkun muun tilan kiinteiden kalusteiden suunnittelun lähtökohta on selvittää asiakkaan tarpeet sekä toiveet. Haluaako asiakas esimerkiksi keittiön erilleen muista tiloista vai haluaako hän avoimen ratkaisun olohuoneen ja keittiön suhteen? Sijoittaako asiakas ruokapöydän keittiön yhteyteen vai onko ruokapöydälle oma ruokailutila vai kenties molemmat? Työskenteleekö usea henkilö keittiössä samanaikaisesti? Mitä kodinkoneita keittiön pitää sisältää? Kuinka paljon asiakas tarvitsee säilytystilaa? Kuinka usein keittiötä käytetään? Mitä muita toimintoja keittiössä tarvitaan sekä mitä muuta huomioitavaa? (Mäntylä, 2014.)

Suunnitelman on tärkeää olla sellainen, joka täyttää asukkaiden unelmat sekä on asukkaiden elämäntilanteeseen käytännöllinen. Keittiö- ja kalustesuunnittelijan on tärkeää haastatella asiakasta siten, että saa selville mitkä asiat ovat keittiössä asiakkaalle välttämättömiä. Keittiö on joka kodin sydän ja on tärkeää luoda keittiöstä sellainen, että se pitää sisällään toimivat ja viihtyisät ratkaisut. (Mäntylä, 2014.)

4.2 Tila

Suunnittelussa tila pitää ottaa huomioon. Minkälainen tila on kyseessä – onko esimerkiksi tila riittävän kokoinen ja miten siihen tilaan saa mahdutettua kaikki tarvittavat asiat kuten riittävä työskentelytila sekä kodinkoneet. (Marjomaa, Mäntylä & Kuusela, 2014, s. 1–2.)

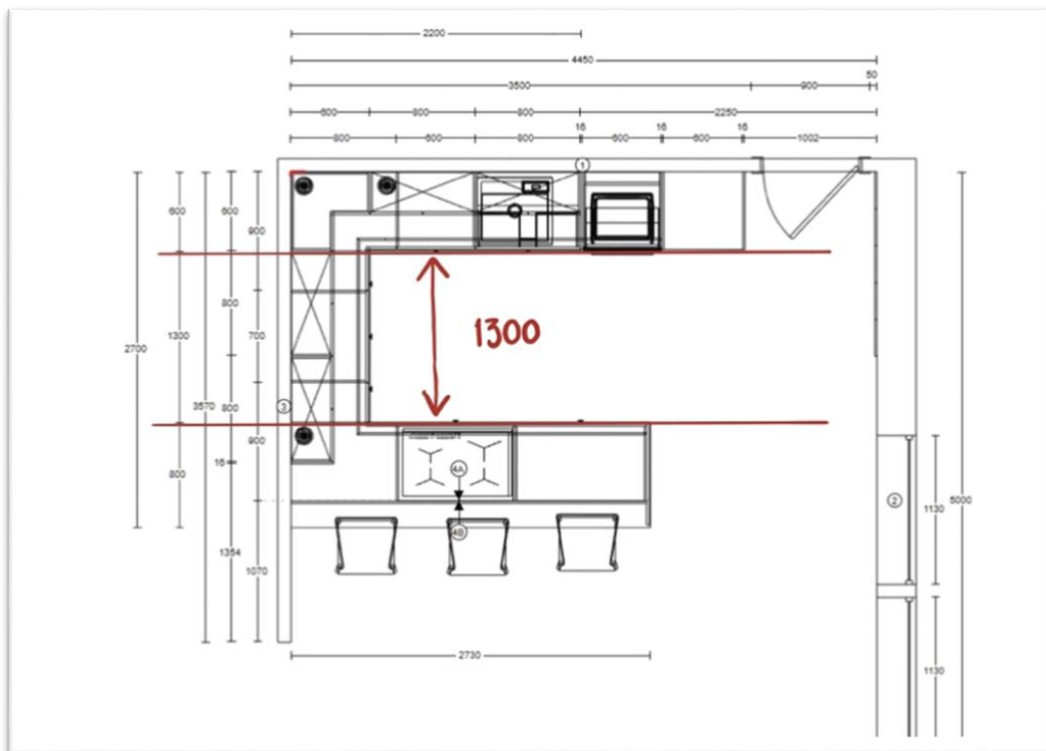
Keittösuunnitelmaa tehtäessä suunnittelijan pitää huomioida erityisesti se, että minkälainen keittiö tilan koon sekä muodon vuoksi sopii. Erilaisia keittiötyyppejä on useita, kuten muun muassa I-, II-, L-, U-keittiö, niemeke- ja saarekekeittiö. Kuvassa 1 on nähtävissä eri keittiömallit. I-keittiö on yhdelle seinälle sijoitettava keittiö. II-keittiö on kahdelle vastakkaiselle seinälle sijoitettava keittiö. L-keittiö syntyy, kun sijoittaa kalusteet kahdelle vierekkäiselle seinälle. U-keittiö muistuttaa muodoltaan U-kirjainta, sillä kalusteet ovat sijoitettu ympäröivästi. Saarekekeittiö tarkoittaa sitä, että keittiöön on lisätty saareke, joka useimmiten sijoitetaan keittiön edustalle. Niemekekeittiössä niemeke on sijoitettu seinään. (Alter & Välranta, 2014.)

Kuva 1. Keittiömallit (K-rauta, n.d.b).

Muutamassa keittiömallissa suunnittelijan on erityisesti huomioitava tilan koko, sillä esimerkiksi II-, U-, niemeke- ja saarekekeittiössä kalusteiden väliin tarvitaan vähintään n. 1,3 metriä väliin. Tilaa kalusteiden väliin tarvitaan, jotta kalusteet mahtuvat aukeamaan normaalisti sekä keittiössä on käytännöllistä työskennellä. Nämä neljä keittiömallia tarvitsevat enemmän tilaa kuin I- ja L-keittiömallit. (Mäntylä, 2016.)

Kuvassa 2 on U-mallinen keittiö ja tässä on suunnittelija huomionnut kalusteiden väliin jäävän tilan. Kuvan keittiösuunnitelmassa väliin on jätetty keittiön toiminnallisuuden vuoksi 1,3 metriä. (Holm, 2022a.)

Kuva 2. Keittiön pohjakuva (Holm, 2022b).

Tilassa on myös paljon muita ratkaisevia asioita, joita käsittelemme yksityiskohtaisemmin seuraavaksi kohdissa 4.4, 4.5, 4.6 ja 4.7. Nämä asiat saattavat rajoittaa tilan suunnittelua ja nämä asiat on erityisesti otettava huomioon suunnitteluvaiheessa.

4.3 Vesipiste

Vesipisteen sekä viemäriliitännöjen sijainti vaikuttaa suunnitteluun huomattavasti. Altaan alapuolelle pitää esimerkiksi valita riittävästi tilaa muun muassa vesilukon vuoksi. Astianpesukone ei voi olla viemärin ja vesiputkien päällä eikä putket voi mennä sen takaa. Uudiskohteissa viemäri sijoitetaan yleensä seinän viereen ja tämän vuoksi allaskaappiin tuleva tila on käytettävissä. Myös on huomioitava, että pesualtaiden sekä mahdollisen astiapesukoneen alle on tehtävä vesieristys. (Marjomaa, Mäntylä & Kuusela, 2014, s. 3.)

Altaan vierelle tulisi jättää laskutilaa. Paljon käytettyjen kodinkoneiden sijoittaminen oikealle työskentelykorkeudelle tekee keittiöstä ergonomisemman. Esimerkiksi

astianpesukoneen sijoittaminen mahdollisuuksien mukaan korkeammalle olisi järkevää. Tämä helpottaisi sen täyttämistä ja purkua. (Suomi Rakentaa, 2019.)

4.4 Sähkö

Keittiö- ja kalustesuunnittelijan suunnitellessa sähköasioita on huomioitava valaistus sekä pistorasioiden paikat. Valaistus on huomioitava siinä mielessä, että hyvällä valaistuksella saadaan keittiöstä tai kodin jostain muusta tilasta toimivampi sekä turvallisempi. Lisäksi keittiöön tai kodin johonkin muuhun tilaan voidaan tarvita niin sanottua tunnelmavalistusta ja tämä pitää huomioida jo suunnitteluvaiheessa. Keittiössä voi esimerkiksi olla kaappien sisään asennettuja valoja ja näiden toteutus onnistuu vain hyvällä suunnitelmalla. (Marjomaa, Mäntylä & Kuusela, 2014, s. 3–4.)

Pistorasioiden määrä sekä sijoituspaikat tulee suunnitella tarkoin. Esimerkiksi paikoillaan oleville kodinkoneille, jotka voivat olla esimerkiksi keittotaso, uuni, mikroaaltouuni, liesituuletin, astiapesukone ja kylmäsäilytyslaitteet. (Marjomaa, Mäntylä & Kuusela, 2014, s.4.)

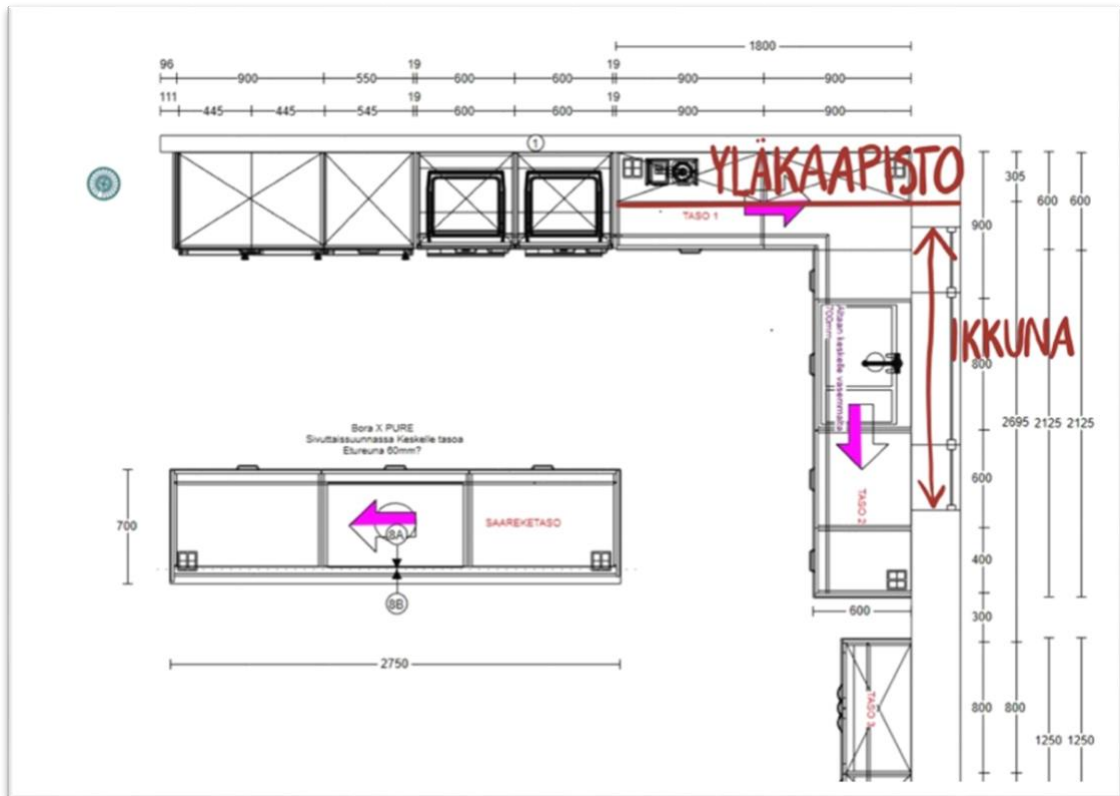
Keittiön tai kodin jonkun muun tilan sähköasennukset hoitavat alan ammattilaiset. He tekevät työn keittiösuunnitelman mukaisesti, jotta kaikki menevät suunnitelman mukaisille paikoille. (Sneck & Wasenius, 2020.)

4.5 Ikkunat

Ikkunoiden sijainti vaikuttaa suunnitteluun. Jos ikkuna on matalalla niin sen alapuolelle ei saa toimivaa työtasoa, mutta esimerkiksi istuinpenkkilaatikosto on mahdollinen. Myös esimerkiksi keittiössä olevien ikkunoiden eteen ei voi sijoittaa yläkaapistoa, mutta ikkunan päältä voi kulkea matalaa kaapistoa huoneen korkeuden mukaan. (MyHome, n.d.)

Kuvassa 3 huomaamme, että altaan kohdalle ei olla voitu esimerkiksi laittaa kuivauskaappia, sillä se sijaitse ikkunan edessä. Ikkunan takia tässä kohteessa verhotangon asettaminen seinälle olisi haasteellinen, sillä ikkuna on niin lähellä

yläkaapistoa. Mikäli tässä kohteessa olisi ikkunan yllä verhotanko niin yläkaapin aukeneminen olisi vajanaista tai kaappia ei saada ollenkaan auki. Tämän kaltaiseen keittiöön ei voida myöskään tehdä ns. kehyskeittiötä (jossa molemmissa reunoissa on korkea komero tai vastaava), koska ikkuna on liian lähellä kulmaa. (Holm, 2022a.)

Kuva 3. Keittiön pohjakuva (Holm, 2022b).

4.6 Ulko- ja väliovet

Suunnittelijan tulee jättää tilaa avautuville oville, jotta niiden liikehdintä ei esty. Väljässä keittiössä tai kodin jossain muussa tilassa on mukavampi puuhaila. (K-rauta, n.d.a). Myös ovien vieressä olevat valokatkaisimet vaikuttavat kalusteiden sekä kodinkoneiden sijoitteluun. Valokatkaisimien päälle ei voida sijoittaa kalusteita tai kodinkoneita, ja ne ovat huomioitava suunnitelmaa tehtäessä. (Holm, 2022a.)

4.7 Materiaalit ja värit

Rungoissa on otettava huomioon rungon väri, joka tietenkin pohditaan yhdessä asiakkaan kanssa. Kuitenkin tässä keittiösuunnittelijan on hyvä ilmaista, että valkoinen runko on valoisa sekä sopii kaikkien ovien kanssa. Rungossa myös reunanauha luo yhtenäisyyttä tummien ovien kanssa, joten valkoinen runko ei pilkistä ovien välistä. Tämä kuitenkin päätetään yhdessä asiakkaan kanssa, kun valitaan värimaailmaa. (Marjomaa, Mäntylä & Kuusela, 2014, s. 12.)

Ovissa materiaali sekä pinnoitus tarvitsee myös havainnointia, sillä niissä on eroja. Eroja voivat olla muun muassa kestävyyydessä sekä ominaisuuksissa. Ovi materiaaleja ovat esimerkiksi maalattu MDF, laminaatti-, viilu- ja massiivipuuovent. (Marjomaa, Mäntylä & Kuusela, 2014, s. 12.)

Työtasot joutuvat kovimmalle koetukselle, kun niissä työskennellään suurimman osan ajasta keittiössä. Tätä miettiessä on huomioitava minkälaisessa käytössä taso tulee olemaan ja mitkä ominaisuudet olisivat tasossa kuluttajan käytössä hyvät. Suunnittelija suunnittelee työtason useimmiten niin, että taso ylittyy hieman pöytäkaappeja pidemmälle. Tämä suojaa runkoja sekä ovia. Tasoa mietittäessä pitää myös miettiä haluaako tason reunojen olevan suoria-, viiste- tai taivereunoja. Tasomateriaaleja ovat muun muassa kivi-, kvartsi-, keraaminen-, umpilaminaatti-, laminaatti- ja massiivipuutaso. (Marjomaa, Mäntylä & Kuusela, 2014, s. 12–13.)

Välitilamateriaalivaihtoehtoja on useita esimerkiksi laminaatti, lasi, komposiitti ja erilaiset kivivaihtoehdot. Materiaaleilla on eri ominaisuuksia ja tämän vuoksi suunnittelija käy asiakkaan kanssa mahdolliset vaihtoehdot läpi. Välitilan valinta pohjautuu hyvin myös asiakkaan toiveiden sekä tarpeiden mukaisesti, sillä välitilamateriaali suojaa seinää tai seinällä olevaa tapettia/maalausta. Myös välitila on mahdollista jättää tyhjäksi eli tapetti tai maalipinta jää täysin näkyväksi. Tällöin mikään ei suojaa pintoja. Välitila on mahdollista myös täyttää laatoituksella. Näistä suunnittelijan on hyvä kertoa asiakkaalle erikseen. Välitilamateriaalia valitessa on huomioitava myös, mikäli asiakas haluaa välitilaan pistorasioita, niin on valittava sellainen materiaali, jota voi käsitellä työmaalla. (Marjomaa, Mäntylä & Kuusela, 2014, s. 13–14.)

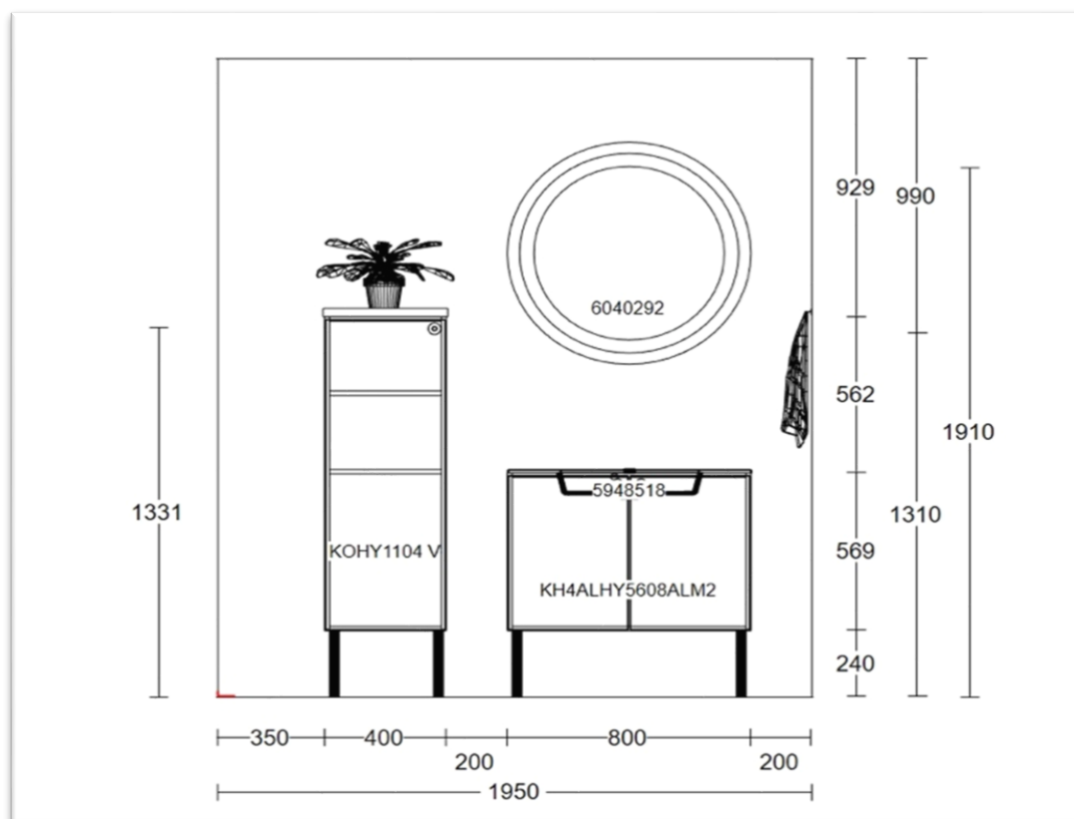
Altaan materiaaleissa on eri ominaisuuksia ja myyjän on huomioitava asiakkaan käyttötarpeita tämän suhteen. Suunnittelijan on hyvä tunnistaa ja ilmoittaa asiakkaalle, mikäli allasta ei voi kiinnittää johonkin tiettyyn tasoon tietyllä tavalla. (Marjomaa, Mäntylä & Kuusela, 2014, s. 14.) Altaan materiaaleja ovat muun muassa komposiitti, kvartsikomposiitti ja ruostumaton teräs. Mikäli asiakas esimerkiksi tiskaa paljon käsin on mietittävä materiaaliksi kestäviä ja pitkäkestoisia vaihtoehtoja. (Stala, n.d.)

4.8 Mittaus

Keittiön tai kodin jonkun muun tilan mittaus on suoritettava huolella. Mitat täytyy kirjata tarkasti ylös. Mitatessa tilaa on mitattava kaikki seinäpinnat, huonekorkeus, ovien ja ikkunoiden sijainti sekä vesipisteet ja ilmastointiventtiilien paikat. Mitoituksessa on otettava huomioon myös ovien karmit sekä listat, sillä kalusteet eivät voi tulla niiden päälle. (Technolong, 2020.)

Kiinteät kalusteet mitoitetaan käyttäjien mukaan ja niiden sijoitteluun vaikuttaa tilan koko ja korkeus. Keittiössä pöytäkaapit sijoitetaan sellaiselle korkeudelle, joka on käytännöllinen ja toimiva asukkaalle. Pöytäkaapit ovat useimmiten 850–900 mm korkeita ja 600 mm syviä. Yläkaapistoja on matalasta kattoon asti ulottuviin ja niiden syvyys on useimmiten 350 mm. Työtason koko ja tarve määräytyy asukkaiden mukaan esimerkiksi käyttäkö keittiötä useampi henkilö samanaikaisesti. Työtasoa on hyvä olla ruoan valmistukseen 600–1200 mm sekä leipomiseen 600–1400 mm. Laskutilaa olisi hyvä olla lieden molemmilla puolella noin 400 mm sekä kalusteunin lähellä 400–700 mm. Työtason tarve määräytyy asukkaan käyttötarpeiden mukaan. (Rakentaja, 2015.)

Keittiötä mitatessa on myös huomioitava ruokapöydän vaatima tila. Ruokapöytiä on useita eri kokoisia. Suunniteltaessa ruokailutilaa käytetään ruokapöydän oletusmittoja. Tuoli vaatii leveydeltään 600 mm ja syvyydeltään 500 mm. Yhden hengen pöytätila vaatii 400x400 mm. Ruokapöydän päätyyn pyritään jättämään kulkuutilaa noin 800 mm verran. Mahdollinen syöttötuoli vaatii noin 500x500 mm tilaa. (Rakentaja, 2015.)

Kuva 5. Sivukuva wc-tilasta (Holm, 2022b).

4.9 Tilaus

Asiakkaan hyväksyttyä tarjouksen suunnittelijan on aika tilata tuotteet. Kuitenkin ennen tilausta on huomioitava muun muassa remontin aikataulu. Haluaako asiakas kalusteet heti toimitettavaksi vai haluaako he mahdollisesti kalusteet myöhemmin? Myös suunnittelijan on muistettava sopia ajankohta putki- ja sähköasentajan kanssa, mikäli niin on sovittu. Suunnittelijan on sovittava kodinkoneiden toimitusaika siten, ettei tule asennuksen suhteen viivähdyksiä. Myös suunnittelijan pitää tarkistaa ennen tilausta kaikki mitat, jotta tilaus menee oikein. (Uudenmaan keittiöremontti, n.d.)

4.10 Asennus

Jos asiakas on valinnut keittiöön asennuksen, niin suunnittelijan on selvittävä asiakkaalta ajankohta, jolloin asennustyö halutaan tehdä. Suunnittelija hankkii asiakkaalle asentajalta tarjouspyynnön, jonka hän toimittaa asiakkaalle hyväksyttäväksi. Asennuksen hintaan vaikuttaa muun muassa onko kohteessa

esimerkiksi toinen keittiö, joka pitää purkaa ennen uuden asentamista. Asiakas voi kuitenkin haluta asentaa keittiön tai muun tilan kalusteet itse ja tällöin suunnittelijan tehtävänä on vain toimittaa kalusteet asiakkaalle. (Holm, 2022a.)

Mikäli asiakas on valinnut asennuksen niin keittiösuunnittelijan on huomioitava, että hän antaa asentajalle riittävän hyvät mittakuvat. Asentajan on helpompi asentaa kalusteet halutusti, kun hänelle on toimitettu sellaiset kuvat, jotka ovat helposti ymmärrettävissä ja huolellisesti tehtyjä. (Holm, 2022a.)

5 OPPAAN SUUNNITTELU

5.1 Oppaan sisältö ja rakenne

Julkaisua suunniteltaessa tärkeäksi osaksi korostuu erityisesti sen sisältö eli miltä julkaisu näyttää ja minkälaisia asioita sillä halutaan viestiä jo ensisilmäyksellä. (Pesonen & Tarvainen, 2003. s.1.) Hyvän ohjeen sisällössä tulisi olla kaikki oleellinen ja tärkeä tieto, mutta ei mitään ylimäärästä. Sisällön tulisi olla tarkka ja aukoton eli sisällöstä ei tule jättää pois eri välivaihteita, vaikka ne tuntuisivat itsestään selviltä asioilta. (Sarkkinen, 2021.)

Opasta suunniteltaessa on suunniteltava ohjeelle selkeä rakenne. Oppaan alussa olisi hyvä ilmaista mitä ohje koskee ja kenelle se on tarkoitettu. Oppaassa tulisi edetä johdonmukaisesti eli mitä tehdään ja miten tehdään. Oppaalle olisi hyvä tehdä sisällysluettelo, jotta siitä pystyy havaitsemaan mitä opas pitää sisällään. Oppaassa olisi hyvä käyttää väliotsikoita, jotta rakenteen kokonaiskuvan hahmottaminen helpottuisi. (Sarkkinen, 2021.)

5.2 Kieli

Oppaassa käytettävä kieli tulisi olla selkeää sekä ymmärrettävää. Kieliasussa olisi hyvä välttää erikoistermistöä ja sen sijaan käyttää yleiskielellisiä sanoja. Asiat tulisi

ilmaista loogisessa järjestyksessä sekä lyhyesti. Vaikeat asiat tulisi esittää esimerkkeineen, jotta lukijan on helpompi ymmärtää tekstin sisältöä. (Selovuo, 2018. s. 22.)

Kieliasussa tulisi kiinnittää huomiota asioiden ilmaisutapaan. Ohjeissa tulisi käyttää yksinkertaista ilmaisua, jotta ohjeesta ei tule monimutkaista. Tekstin kieliasun tulisi puhutella lukijaa ja tämän vuoksi on mietittävä missä muodossa tekstin kieliasu tulisi olla. Halutaanko ohjeessa käyttää esimerkiksi käskymuotoa vai halutaanko ohjeen olevan enemmän passiivisempi tai konditionaalisempi? ”Vertaa näitä: Pese kädet aina, kun tulet kotiin. Kädet pestään aina, kun tullaan kotiin. Kädet tulisi pestä aina, kun tulee kotiin.” (Roivas, 2020.)

5.3 Visuaalinen ilme

Visuaalinen suunnittelu on teoksen kivijalka ja sen tehtävänä on varmistaa viestin perillemeno. Tämän vuoksi on tekijän pohdittava vastauksia seuraaviin kysymyksiin eli kuka, kenelle, mitä, miksi, miten ja milloin. Kun kysymyksiin, on saatu selvyys niin sen jälkeen julkaisuun on valittava formaatti eli sen muoto, koko, asettelumalli, typografia, kuvitus ja väritys. (Pesonen & Tarvainen, 2003. s.2–4.)

Julkaisun sisäisen tasapainon säilyttämiseksi on suunniteltava asettelumalli, joka on johdonmukainen. Asettelumallisuunnitelma voidaan tehdä joko käsin tai ohjelman avulla. Tämän perustana on varmistaa, että ulkoasu pysyy yhtenäisenä. Asettelumallissa määritellään marginaalit, palsojen määrä, palstan leveys sekä niiden keskinäinen väli. Lisäksi asettelumallisuunnitelmassa on hyvä huomioida esimerkiksi otsikoiden, kuvien, kuvatekstien ja muiden elementtien sijainnit. (Pesonen & Tarvainen, 2003. s.8–9.)

Kuvat ovat tehokas keino vaikuttaa lukijaansa. Kuvat useimmiten tuovat mielipiteitä sekä tunteita jo heti yhdellä silmäyksellä. Kuvan tehtävä on kiinnittää lukijan huomio ja täydentää sisällön sanomaa. Kuva voi olla joko informatiivinen tai dekoratiivinen. Informatiivinen kuva tuo tekstille täydentävää tietoa, kun sitten taas dekoratiivinen kuva on tuomassa koristeellisuutta ja tunnelmaa tekstiin. Kuvia valittaessa on

kuitenkin pohdittava mitä sillä halutaan viestiä. Kuvia on erilaisia kuten esimerkiksi valokuva, piirroksot, taulukot, kaaviot ja muut graafiset esitykset. (Pesonen & Tarvainen, 2003. s.46–53). Kuvia käytettäessä on muistettava myös tekijänoikeusasiat, sillä tekijänoikeus syntyy automaattisesti kuvan ottajalle. Tämä estää kuvan käyttämisen julkisesti ilman lupaa. (Tekijänoikeuslaki, 1995).

Värit ovat voimakas viesti ja niillä on monia erilaisia toiminnallisia käyttöominaisuuksia. Niillä voidaan korostaa, järjestellä tai osoittaa eri asioita. Värien avulla voidaan joko keventää typografiaa tai erotella esimerkiksi otsikkoja toisistaan. Värejä voidaan käyttää myös tunnistamiseen muun muassa käyttämällä julkaisussa yrityksen tunnusvärejä. Väreillä on myös erilaisia merkityksiä, sillä ihmiset ovat tottuneet näkemään värit tietynlaisina kuten esimerkiksi taivaan sininen, ruohon vihreä ja veren punainen. Väreillä on erilaisia symbolimerkityksiä, jotka vaikuttavat niiden voimakkuuteen ja aktiivisuuteen. Punainen esimerkiksi koetaan kiihdyttävänä ja sininen rauhoittavana. Keltainen mielletään piristäväksi ja oranssi lämpimäksi. Vihreä väri rauhoittaa ja se useimmiten yhdistetään luontoon. Värien käytössä voidaan käyttää kontrasteja tai luoda väriharmoniaa. Monet värikontrastit sekä harmoniat perustuu sävyjen sijaintiin väriympyrässä. (Pesonen & Tarvainen, 2003. s.54–55.)

5.4 Typografia

Typografia tarkoittaa tekstin, kirjasintyyppien sekä kirjainten asetteluun ja väriytykseen liittyvää suunnittelua. Typografian tarkoituksena on helpottaa viestin välittymistä oikeanlaisesti. (Graafinen, 2015). Typografian avulla voidaan vahvistaa tekstin sanomaa eri sävyin. Tärkeintä on kuitenkin typografiaa mietittäessä sen käyttötarkoitus ja luettavuus eli fontin koko, väri sekä kirjaintyyppin herättämät mielikuvat. (Pesonen, & Tarvainen, 2003. s.12 & 28).

Julkaisun haluttuun ulkoasuun vaikuttaa kirjaintyyppin valinta. Tässä tapauksessa oppaan kirjaintyyppin on siis oltava selkeä, tunnistettava ja erottuvainen toisiin merkkeihin nähden. Esimerkiksi ohuet kirjaimet ilman paksuuden vaihtelua ovat hankalemmin luettavissa, varsinkin silloin kun kirjainkoko on pieni. Kuvassa 6 on nähtävissä päätteettömän ja päätteellisen kirjaintyyppien erot. Oppaassa olisi hyvä

käyttää sellaista kirjaintyyppiä, jossa on sopivasti vaihtelua kirjaimen paksuudessa. Kirjaintyyppin luettavuuteen vaikuttaa myös vahvasti kirjainten välien suuruus eli merkkivälit. Merkkivälejä olisi hyvä säätää leveämmäksi ainakin otsikoissa. (Pesonen & Tarvainen, 2003. s.28–32.)

Kuva 6. Kirjaintyylit (Dikitakojat, n.d).

Lukijan kannalta ihanteellinen rivin pituus on 55–60 merkkiä. Tämä suositus pohjautuu siihen, kun ihminen hahmottaa tekstiä noin 5–10 merkkiä kerrallaan. Liian lyhyet rivit aiheuttavat lukijalle pysähdyksiä ja liian pitkät rivit ovat hankalia seurata tai pysyä oikealla rivillä. (Pesonen & Tarvainen, 2003. s.33; Itkonen 2012, s.92–93.)

Riittävä rivinväli helpottaa tekstin luettavuutta. Rivinvälejä voidaan säädellä ja näin vaikuttaa tekstin tiheyteen tai vaihtoehtoisesti väljyyteen. Väljempi rivinväli on useimmiten lukijalle miellyttävämpi. Rivivälin valintaan vaikuttaa muun muassa rivin pituus sekä marginaalien leveydet. Kuitenkin liian pitkä rivinväli vaikeuttaa tekstin lukemista. Rivinväli määräytyy yleensä fontin mukaisesti. Mikäli teoksessa fontin koko on 6–9 pistettä, niin suositellaan riviväliä, joka on yhden pisteen suurempi kuin fontti. (Pesonen & Tarvainen, 2003. s.34–35; Itkonen 2012, s. 93.)

Kun julkaisussa käytetään useampaa palstaa, niin on suunniteltava palstojen leveydet siten, että se ei hankaloita tekstin lukemista. Mikäli palstat ovat liian pienet, niin jatkuva tavuttaminen tuottaa ongelmia. Palstan leveys määräytyy kirjainten koon mukaan. Mitä leveämpi palsta, sitä suurempi fontti ja mitä pienempi palsta sitä pienempi fontti. (Pesonen & Tarvainen, J. 2003. s.37.)

Otsikon tarkoituksena on houkutella lukijaa. Oppaan otsikoinnissa tulee erityisesti huomioida otsikoiden informatiivisuus, jotta lukija saadaan kiinnostumaan tekstistä. Sen vuoksi on mietittävä otsikon koko, fontti, kontrasti sekä sijainti. Väliotsikot eli alaotsikot jäsentelevät tekstiä ja tarjoavat lukijalle pysähdyspaikkoja. Esimerkiksi pitkät leipätekstit tuntuvat herkästi tylsiltä. Väliotsikot tulisi sijoittaa seuraavan tekstin yhteyteen. (Pesonen & Tarvainen, 2003. s.41–42.)

6 OPPAAN VALMISTUS

Oppaan valmistusvaiheessa olin yhteydessä toimeksiantajaan puhelimen välityksellä sekä myös Porin AINA-myymälässä. Lähetin toimeksiantajalle muun muassa eri kansilehtivaihtoehtoja, joista hän pystyi valitsemaan mieluisimman vaihtoehdon. Lisäksi kävimme Porin myymälässä läpi oppaan kokonaisuutta, joista tarkemmin seuraavaksi tulevilla luvuilla.

6.1 Oppaan luominen

Opasta toteuttaessa on pitänyt pohtia toimeksiantajan kanssa ensin monta eri asiaa. Pohdittavia asioita ovat olleet muun muassa oppaan tekstin sisältö, rakenne, kieli, visuaalinen ilme, kuvat, värimaailma ja typografiaan liittyvät asiat kuten fontti, rivinvälit ja palstojen määrä. Myös toteuttamista varten on pitänyt hankkia tietoa yllä mainituista asioista, jotta opas täyttää asettamani tavoitteet. Tavoitteena oli luoda helposti ymmärrettävä ja luettava opas.

Olemme toimeksiantajan kanssa valinneet sähköisen julkaisutavan. Tiedostomuodoksi valitsimme PDF- tiedoston, sillä se on yleisin tiedostomuoto, jota on helppo käyttää eri laitteilla. Halusimme oppaan olevan nykyaikainen ja digitaalisen tuotoksen vuoksi oppaita on rajaton määrä eli opasta pystyy lataamaan ja jakamaan usealle eri henkilölle käytettäväksi. Ajattelimme myös, että mikäli tuotokseen tarvitsee tehdä muutoksia, niin ne ovat helpommin toteutettavissa. Sisältö voidaan siis tämän vuoksi pitää ajan tasalla. Digijulkaisun myötä toimeksiantajalle ei myöskään keräänny ylimääräisiä painokuluja. (Grano, 2018.)

Tein oppaan Microsoft Word-ohjelmalla, sillä se on minulle entuudestaan tuttu. Olen käyttänyt Word-ohjelmaa jo useamman vuoden ja sen käyttö onnistuu minulta hyvin. Sain ohjelman avulla tehtyä oppaasta sellaisen, kuin toivoin. Word-ohjelmalla oli helppo tehdä oppaaseen otsikot, väliotsikot, palstat sekä sisällysluettelon. Latasin oppaan Word-ohjelmasta PDF-muotoon, jota on helppo jakaa sekä käyttää. Koko opas on nähtävillä liitteissä 1–7.

6.2 Oppaan kieliasu

Oppaan kieliasussa käytin vain yleiskielellisiä sanoja, sillä niin kuin kohdassa 5.2 on mainittu, että erikoistermien käyttöä on hyvä välttää tekstin ymmärrettävyyden vuoksi. Oppaan teksti ei sisällä mitään lyhenteitä eikä murrekieltä, jotta opas on helposti ymmärrettävissä. Niin kuin kohdassa 5.2 on kerrottu, niin olen oppaassa käyttänyt vaikeiden asioiden selittämiseen esimerkkejä, jotta tekstin sisältöä on helpompi ymmärtää.

6.3 Oppaan ulkoasu ja rakenne

Päädyimme käyttämään oppaassa AINA-keittiöiden värejä, jotka ovat valkoinen, musta ja vaaleanpunainen. Niin kuin kohdassa 5.3 on mainittu, että värit ovat voimakas viesti ja niitä on mahdollista käyttää myös tunnistamiseen. Halusimme värien olevan tunnistettavissa ja yrityksen värejä käyttäen se toteutui. Näiden värien yhdistelmä tuo oppaaseen mukavat värikontrastit.

Suunnittelin asettelumallin Procreate-ohjelmalla. Procreate on applikaatio, jota voi käyttää Ipadilla. Applikaatio on maksullinen ja siinä on mahdollista luoda erilaisia piirroksia ja luonnoksia (Procreate, n.d.). Ohjelman avulla sain suunniteltua miltä haluan oppaan kokonaiskuvan näyttävän ja kuinka monta palstaa sekä kuvaa haluan oppaassa käyttää. Suunnitelman avulla sain kerättyä ajatuksia siitä, minkälaisen kokonaiskuvan oppaaseen haluan luoda. Asettelumallisuunnitelma nähtävissä kuvasta 7. Asettelumallisuunnitelman luominen oli nopeaa, sillä olin jo ennen suunnitelmaa miettinyt päässäni miltä haluan oppaan näyttävän.

Kuva 7. Asettelumallisuunnitelma (Holm, 2022).

Halusin kuvien olevan oppaassa värimaailmaltaan sekä tyyliltään oppaan ulkoasun väreihin sopivia. Halusin myös, että kuvat tuovat oppaaseen rentoutta ja positiivista tunnelmaa. Kuvien tarkoituksena on säilyttää oppaan luotettavuus, mutta antaa tekstille lisäarvoa. Kuvat oppaassa ovat mielestäni enemmän dekoratiivisia kuin informatiivisia. Käytin oppaassa enemmän dekoratiivisia kuvia, sillä niiden tarkoituksena on tuoda oppaaseen tunnelmaa ja koristeellisuutta. Kuvat ovat osittain informatiivisia, sillä esimerkiksi kun tekstisisällössä mainitsen korotetuista kodinkoneista, niin olen lisännyt kuvan korotetusta kodinkoneesta. Teksti sekä kuva

on nähtävissä liitteessä kuusi. Informatiivisen ja dekoratiivisen kuvien välinen ero on aikaisemmin kerrottuna kohdassa 5.3.

Kansilehden suunnittelin Canva-verkkosivustolla. Canva on suunnittelusivusto, jossa voi suunnitella omia tuotoksia kuten muun muassa logoja, käyntikortteja ja paljon muita (Canva, 2022). Canvan avulla sain luotua oppaan kannesta sellaisen, kuin halusin. Canvaan voi lisätä omia kuvia ja näin sain lisättyä AINA-keittiöiden logon kansilehteen haluamallani tavalla. Kansilehti on nähtävillä liitteestä yksi.

6.4 Oppaan typografia

Fonttiin päädyimme sen luettavuuden kannalta. Halusimme tekstin olevan helposti luettavissa ja luvun 5.4 mukaisesti osasin valita oppaaseen oikeat fontit tekstiin ja otsikoihin. Oppaan otsikot, väliotsikot ja aihetekstit ovat Times New Roman -fontilla ja kansilehden fontti on Codec Pro Thin -fontti.

Otsikoiden, väliotsikoiden ja aihetekstin fontti valikoitui siksi, koska fontin kirjaimissa luettavuuden kannalta tulisi olla paksuuden vaihtelua kuten luvussa 5.4 on kerrottu. Times New Roman -fontissa on sopivasti paksuuden vaihtelua ja fontti ei ole liian ohutta, jonka vuoksi sitä on helppo lukea.

Kansilehden fontti Codec Pro Thin valikoitui, koska fontin merkkivälit ovat isommat ja kirjaimet erottuvat hyvin. Kirjaintyyppi on hieman ohuempi, mutta se ei tee otsikosta vaikeasti luettavaa, sillä fonttikoko kansilehden otsikossa on suuri. Kansilehden otsikon pistekoko on 36,6. Fontin valinta perustui siihen, että sen kirjainmalli sopii myös AINA-keittiöiden logon fonttiin. Mikäli tässä kansilehden otsikossa olisi käytetty esimerkiksi sellaista fonttia, jossa on paljon paksuuden vaihtelua niin se ei olisi sopinut visuaalisesti logoon ja ne olisivat olleet liian erilaiset keskenään.

Rivinväli tulisi olla riittävä, jotta tekstin lukeminen on miellyttävämpää, kuten kohdassa 5.4. on mainittu. Rivinvälin kooksi valikoitui 1,5, koska se ei ole mielestäni liian väljä, eikä liian tiheä fontin kokoon nähden.

Palstojen määrä ja leveys määräytyi tekstin luettavuuden kannalta. Yhteen sivuun halusin kaksi palstaa, sillä sivun koko on A4 pystysuunnassa. Sivunkoko valikoitui sen vuoksi, että opas on mahdollista myös tulostaa. Sivunkoon vuoksi myös tulostettavassa versiossa opas on helposti luettavissa, sillä teksti on riittävän suurta. Pystysuuntaiset sivut valikoituivat, koska pystysuunnassa olevalle sivulle on mielestäni järkevämpi sijoittaa kaksi palstaa. Pystysuunnassa olevalle sivulle kaksi palstaa on hyvä määrä, sillä tällöin palstojen leveyteen on mahdollista vaikuttaa ja palstojen leveys on mahdollista olla suurempi, jotta tekstiä on helppo lukea. Palstojen leveydeksi valikoitui 9 cm, koska tällöin tekstiin ei tullut liikaa tavutettuja sanoja. Liiallinen määrä tavutettuja sanoja hankaloittaa tekstin luettavuutta kuten kohdassa 5.4 on mainittu.

Aihetekstin fontin kooksi valikoitui 11 pistettä. Fontin kokoon vaikutti rivinvälien koko sekä palstojen määrä, koska palstojen leveys on 9 cm niin fonttikoon tuli olla suurempi kuin palstan leveys. Mikäli palstan koko olisi ollut pienempi niin tällöin tekstin olisi ollut hyvä olla pienempää. Palstan leveyden ja fontin koon vaikutuksista aikaisemmin kohdassa 5.4.

6.5 Oppaan testaus

Tein ensimmäisen oppaan testauksen Porin AINA-myyvälässä. Pyysin suunnittelijan lukemaan oppaan sekä kommentoimaan oppaan ulkoasua. Kun suunnittelija oli saanut luettua oppaan niin hän kirjoitti kommenttinsa ylös. Tämän jälkeen kävimme kommentit yhdessä läpi.

Ensimmäinen opasta testannut suunnittelija on vasta aloittanut AINA-keittiöillä työskentelyn ja tämän vuoksi oppaan testaus hänellä oli merkittävä. Työkokemusta hänellä ei ole vielä juurikaan kertynyt ja siksi oppaan tulkitseminen osoittautui hyödylliseksi. Sain häneltä näkemystä muun muassa tekstin luettavuuteen ja ymmärrettävyyteen koskeviin asioihin. Hänen näkemyksensä oppaan tekstisisällöstä oli, että teksti on helposti luettavaa ja ymmärrettävää sekä aihe esiintyy loogisessa

järjestyksessä. Ulkoasusta sain kommentteja siitä, että kuvat voisivat olla enemmän konkreettisia sekä käytännönläheisempiä.

Oppaan testaus osoittautui kannattavaksi, sillä sain hyviä korjausehdotuksia sekä kommentteja oppaan toimivuuteen liittyviin asioihin. Testasin opasta kahdella eri AINA-keittiöiden suunnittelijalla ja molemmat heistä antoivat arvokkaita kommentteja oppaaseen liittyen.

Olin yhteydessä toiseen opasta testanneeseen henkilöön sähköpostilla. Laitoin toiselle testaajalle oppaan sähköpostilla ja pyysin häntä kommentoimaan opasta. Hän vastasi kommenttinsa minulle sähköpostilla.

Toinen suunnittelija, joka kävi oppaan läpi, on Turussa työskentelevä AINA-keittiöiden suunnittelija. Hän on työskennellyt AINA-keittiöillä noin vuoden verran. Hän kommentoi opasta siten, että työtä tehdessä asiakastapaamisten kulku määräytyy myös asiakkaan johdosta ja suunnittelijan pitää osata täyttää asiakkaalleen mahdollisimman monet asiakkaan toiveet. Myös hän mainitsi, että opas on ihan hyvä sekä hän huomasi, että hän tarvitsee itselleen omaan työhönsä enemmän asiakkaan kuuntelua sekä tarkkuutta.

Oppaan testauksen jälkeen tein oppaaseen muutoksia. Vaihdoin oppaasta kuvia sekä poistin osan kuvista, jotka eivät olleet tarpeellisia. Kuvat, jotka lisäsin ovat enemmän aiheeseen sopivia. Esimerkiksi materiaaleissa, olen käyttänyt kuvaa, jossa on erilaisia ovimalleja. Lisäksi muutin testauksen jälkeen sanamuotoja, jotka olivat testaajan mielestä epäselvästi kerrottuna. Lisäsin tekstisisältöä kohtiin tila, ikkunat ja mitoituksessa oleviin ulokkeisiin enemmän esimerkkejä. Lisäykset, jotka tein tekstisisältöön tulivat testaajien kommentteista.

7 YHTEENVETO

7.1 Oma mielipide

Mielestäni opinnäytetyöni raporttiosuus onnistui odotetusti. Sain opinnäytetyöhöni omasta mielestäni hyvän rakenteen, joka etenee aiheeseen sopivassa järjestyksessä. Olen mielestäni onnistunut erityisesti siinä, että olen saanut hankittua tietoa aiheeseen useista eri lähteistä. Eri lähteiden perusteella olen saanut koottua tähän raporttiin huomioitavia asioita keittiö- ja kalustesuunnittelijan työstä. Olen onnistunut myös pitämään aiheen käsittelyn haluttujen rajojen sisällä, eikä opinnäytetyöstä ole tullut liian laaja. Aihe keskittyy keittiö- ja kalustesuunnittelijan työhön sekä sen vaiheisiin ja oppaan tekemiseen liittyviin asioihin.

Oppaasta tuli helposti luettava ja selkeä kokonaisuus. Siihen on koottuna keittiö- ja kalustesuunnittelijan keskeisimmät huomioitavat asiat asianmukaisessa järjestyksessä. Oppaan ulkoasuun olen tyytyväinen sillä se on selkeä. Mielestäni kansilehti onnistui värimaailmaltaan ja siinä oleva kuva viestii oppaan digitaalisuudesta. Kansilehden kokonaisuus on mielenkiintoinen ja AINA-keittiöiden logo erottuu siinä hyvin. Oppaan kansilehden voit katsoa liitteestä yksi.

Opinnäytetyö tuotti haasteita muun muassa erityisesti lähteiden hankinnan suhteen, sillä aiheesta löytyvät lähteet ovat suurimmaksi osaksi suunnattu keittiön tai muun tilan kiinteiden kalusteiden ostajille eikä suunnittelijoille. Ostajan huomioitavat asiat kalustehankinnoissa ovat kuitenkin poikkeavia verrattuna keittiö- ja kalustesuunnittelijan huomioitaviin asioihin. Haasteista huolimatta löysin mielestäni aiheeseen sopivat lähteet, joiden vuoksi sain kasattua opinnäytetyön raporttiosuuden sekä oppaan sisällön.

Oppaan teossa haasteita tuotti se, että oppaan piti sisältää niin monta eri asiaa tiivistettynä ja sen lisäksi aiheiden tuli olla ymmärrettäviä. Aihealueiden tiivistäminen ei ollut helppoa, sillä kappaleiden ymmärrettävyyden vuoksi aiheesta piti olla kuitenkin hieman pohjatietoa. En siis voinut oppaaseen vain kirjata kaikkia huomioitavia asioita ranskalaisin viivoin vaan aiheeseen oli lisättävä esimerkkejä sekä

konkreettisia tilanteita. Haastavuutta oppaaseen toi myös se, etten saanut sisällysluetteloa toimimaan haluamallani tavalla. Toivomani tapa olisi ollut se, että kun painaa sisällysluettelosta otsikkoa niin se vie automaattisesti kappaleen luokse. Tallennettuani oppaan siihen muotoon, että kyseinen toiminto olisi toiminnassa, niin se PDF-muoto siirsi kuvat väärin kohtiin. Tämän vuoksi jouduin tallentamaan oppaan tulostettavaan PDF-muotoon, jotta kuvat säilyttäisivät valitut paikat.

Opinnäytetyötä tehdessäni opin erilaisia asioita keittiö- ja kalustesuunnittelijan työstä sekä oppaan tekemisestä. Suunnittelijan työstä opin erityisesti sen, että työ ei ole lähelläkään niin yksinkertaista, kuin se ulkopuolisille näyttäytyy. Työssä on lukuisia huomioitavia asioita sen jokaisessa eri vaiheessa. Työssä haasteet ja huomioitavat asiat eivät esiinny vain suunnitelman suhteen vaan myös esimerkiksi asiakastapaamisissa sekä mitoituksissa. Työ vaatii paljon keskittymistä ja käytännöllistä näkökulmaa.

Oppaan tekemisestä opin sen, että pitää kiinnittää moniin seikkoihin huomiota. Esimerkiksi värimaailmaan, minkälaisen mielikuvan haluaa väreillä tuottaa sekä typografiaan liittyvät asiat eli minkälainen teksti on helposti luettavaa. En ollut aikaisemmin ajatellut kuinka moneen asiaan on kiinnitettävä huomiota, kun luo julkaisua. Luvun viisi hankittujen tietojen aiheista opein, että miten paljon pienet elementit vaikuttavat oppaan luomisessa.

7.2 Toimeksiantajan mielipide

Lähetin toimeksiantajalle valmiin PDF-version luettavaksi viestillä. Hän vastasi omat kommenttinsa sisällöstä sekä ulkoasusta viestillä. Toimeksiantajan mielipide oppaasta oli hyvä. Hän antoi minulle vielä muutaman lisäysehdotuksen koskien ikkunoiden huomioimista ja lisäsin tämän ehdotuksen oppaaseen vielä ennen kuin muutin sen lopulliseen tiedostomuotoon. Toimeksiantaja kommentoi myös ulkoasua siten, että se on hänen mielestään selkeä ja helppolukuinen. Hän kertoi myös pitävänsä ulkoasusta. Toimeksiantaja oli myös tyytyväinen aihesisältöön. Toimeksiantajan puolesta ei tullut tekstiin muuta lisättävää kuin aikaisemmin mainittu ikkunoiden huomioiminen suunnitelmavaiheessa.

LÄHTEET

AINA-keittiöt. (2022). AINAn missio, AINA suomalaisuuden puolesta. Haettu 12.1.2022. <https://ainakeittiot.fi/aina/ainan-missio/>

Alter, A. & Välikanta, E. (20.2.2014). Keittiön suunnittelussa kannattaa ottaa huomioon neliöiden hyötykäyttö sekä kalusteiden ja koneiden sijoittelu. Näillä vinkeillä suunnittelet toimivan keittiön, jossa arki sujuu helpommin. Haettu 15.2.2022. <https://www.meillakotona.fi/artikkelit/opas-toimivan-keittion-suunnitteluun>

Canva. (2022). Sopii täydellisesti kaikille tiimeille. Haettu 3.3.2022. https://www.canva.com/fi_fi/

Digitakojat. (n.d.). Typografiaa. [kuva]. Haettu 28.3.2022. <https://www.digitakojat.fi/opetus/typo/>

Finder. AINA-keittiöt/Kaluste Aida Oy. Haettu 12.1.2022. (<https://www.finder.fi/Keittiökalusteet/AINA-Keittiöt+Kaluste+Aida/Pori/yhteystiedot/3181045>)

Graafinen. (25.1.2015). Yleistä typografiasta. Haettu 28.2.2022. <https://www.graafinen.com/suunnittelu/typografia/yleista-typografiasta/>

GRANO. (19.10.2018). Pieni opas e-julkaisemiseen. Haettu 26.2.2022. <https://www.grano.fi/ajankohtaista/pieni-opas-e-julkaisemiseen>

Holm, P. (2022a). Toimitusjohtajan haastattelu opinnäytetyötä varten.

Holm, P. (2022b). Toimitusjohtajan henkilökohtainen tiedoksianto, asiakaskuvat.

Holm, E. (2022). Oma henkilökohtainen tiedoksianto, kuva.

Itkonen, M. (2012). Typografian käsikirja. 4. painos. Helsinki: RDS-yhtiöt.

K-rauta. (n.d.a). Keittiösuunnittelussa alkuun. Haettu 14.2.2022. <https://www.k-rauta.fi/inspiraatio-ja-ohjeet/keittioremontti/keittiosuunnittelu>

K-rauta. (n.d.b). Valitse keittiömalli – U, I vai L? Haettu 22.3.2022. <https://www.k-rauta.fi/inspiraatio-ja-ohjeet/keittioremontti/eri-keittiomallit>

Mukka, A. (2017). Keittiöremontin suunnittelu ja toteutus. [AMK-opinnäytetyö, Karelialan ammattikorkeakoulu]. Theseus. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/133643/Mukka_Anna_2017_09_19.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Marjomaa, T., Mäntylä, H. & Kuusela, M. (2014). Toimiva keittiö. TTS. Haettu 12.1.2022. <https://www.tts.fi/files/1103/koti682.pdf>

Mäntylä, H. (20.5.2014). Toimiva keittiö. Haettu 14.2.2022. <https://www.rakennaoikein.fi/toimiva-keittio-91260/uutiset.html>

Mäntylä, H. (17.3.2016). Toimiva, turvallinen ja kaunis keittiö. Haettu 9.3.2022. <https://www.rakennaoikein.fi/toimiva-turvallinen-ja-kaunis-keittio-96454/uutiset.html>

MyHome. (n.d.). Ikkunallinen keittiö: kuinka pelata auringonvaloa hyödyksi. Haettu 14.2.2022. <https://myhome-fi.decoratex.biz/kuhnya/kuhnya-s-oknami>

Pesonen, S. & Tarvainen, J. (2003). Julkaisun tekeminen. 2 laitos 1. painos. Docendo Finland Oy.

Procreate. (n.d.). Sketch. Paint. Create. Haettu 23.3.2022. <https://procreate.art/ipad>

Rakentaja. (20.1.2015). Keittiön mitoitus. Haettu 15.2.2022. https://www.rakentaja.fi/artikkelit/10614/keittion_mitoitus.htm

Roivas, M. (22.12.2020). Kirjoita hyvä ohjeteksti! Haettu 14.3.2022. <https://blogit.metropolia.fi/rehablogi/2020/12/22/kirjoita-hyva-ohjeteksti/>

Sarkkinen, M. (1.6.2021). Millainen on hyvä ohje? Kahdeksan vinkkiä ohjeiden tekemiseen työpaikalla. Haettu 1.3.2021. <https://www.ttl.fi/tyopiste/millainen-on-hyva-ohje-kahdeksan-vinkkia-ohjeiden-tekemiseen-tyopaikalla>

Selovuo, K. (2018). Saavutettava sisältö. Haettu 1.3.2022. <https://www.hel.fi/static/hki4all/ohjeet/saavutettavuus-opas.pdf>

Sneck, P. & Wasenius, A-M. (31.8.2020). Keittiön asennus. Haettu 10.3.2022. <https://yhteishyva.fi/koti/keittion-asennus/article-35555>

Stala. (n.d.). Keittiön tiskiallas – kuinka valita itsellesi sopiva? Haettu 8.3.2022. <https://www.stala.fi/Ajankohtaista/Kaikki-uutiset/altaalla-on-merkitysta---valitse-itsellesi-sopiva-keittioallas/>

Suomi rakentaa. (9.5.2019). Keittiö on kodin tärkein tila – jätä suunnittelu ammattilaiselle. Haettu 14.2.2022. <https://www.suomirakentaa.fi/omakotirakentaja/keittiot/keittioen-suunnittelu>

Säteri, M. (23.4.2020). Toiminnallisen opinnäytetyön erityispiirteitä. Haettu 10.3.2022. <https://wiki.metropolia.fi/pages/viewpage.action?pageId=57182852>

Technolong. (20.12.2020). Kuinka valita keittiö (60 kuvaa) oikein, valita ja koota huonekalut omin käsin: ohjeet, valokuva- ja video-oppaat hinta. Haettu 14.2.2022. <https://fi.technolong.com/advices/10629-how-to-choose-a-kitchen-set-60-photos-correctly-choosing>

Tekijänoikeuslaki. Haettu 1.3.2022. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1961/19610404#L5P49a>

Uudenmaan keittiöremontti. (n.d.). Vinkit keittiöremontin toteuttamiseen. Haettu 14.2.2022. <http://www.keittioremonttisi.com/vinkit-keittioremontin-toteuttamiseen/>

KEITTIÖ- JA
KALUSTESUUNNITTELIJAN
—————OPAS—————→

AINA

SISÄLLYS

1 ASIAKASTAPAAMISET	3
1.1 Asiakastapaamisten kulku	3
2 SUUNNITELMA	4
2.1 Tila	4
2.2 Ikkunat	5
2.3 Vesipiste	5
2.4 Sähkö	5
2.5 Ilmavaihto	5
2.6 Kodinkoneet	6
2.7 Materiaalit	6
3 MITOITUS	6

1 ASIAKASTAPAAMISET

Kalustesuunnittelijan yksi **tärkeimmistä** työnkuvista on **asiakaspalvelu**. Vaikka työ on suurimaksi osaksi itsetyöskentelyä eli suunnitelmien luomista ja tarjouksien laskemista niin kuitenkin tärkeimpänä osana työkuvasa on asiakaspalvelu. Asiakkaat haluavat luotettavaa ja kuuntelevaa palvelua ammattilaiselta.

Asiakaspalvelutilanteet syntyvät, kun asiakas tekee aloitteen myyjään. Toisin sanoen, asiakas ottaa yhteyttä myyjään ja ilmaisee tarpeen esimerkiksi uudelle keittiölle. Tällöin myyjän tehtävänä on huomioida asiakas heti. Asiakkaan huomioiminen välittömästi alkuvaiheessa tuo luotettavuutta asiakassuhteeseen.

Suunnittelija huolehtii asiakkaan tarpeet kuten esimerkiksi budjetin suuruuden tai säilytystilan määrän ja laittaa ylös asiakkaan tuomat toiveet sekä tarpeet. Tarpeita voi myös esiintyä esimerkiksi lemmikeiden tai lapsien suhteen.

Kalustesuunnittelijan kuuluu tarvittaessa esittää asiakkaalle lisäkysymyksiä, jotta saa oikean kuvan siitä, mitä asiakas haluaa ja miten.

Jatkokysymyksiä voi muun muassa olla, kuinka paljon säilytystilaa tarvitsette, minkälainen on teidän unelmakeittiönne, mitä se pitää sisällään, mitä suunnitelmassa tulisi erityisesti olla.

Suunnittelija voi halutessaan esittää asiakkaalle myös **erilaisia vaihtoehtoja**, joista asiakkaan on helpompi valita oman tyyliinsä, mikäli asiakkaalla on hankaluuksia tuoda suoraan esille omat tarpeensa ja toiveensa.

Suunnittelijan tulee varmistaa, että hän huomioi asiakkaan toiveet, jotta asiakas kokee tulevaisuutta kuulluksi. Asiakas on kuitenkin paras tietäjä omien keittiö- tai kodin jonkun muun tilan suhteen ja hän tietää mitä hän omalta keittiöltä tai muulta tilalta toivoo.

Asiakastapaamisia asiakassuhteen aikana kertyy keskimäärin 1–3 tapaamiskertaa. Tämän vuoksi on tärkeää, että jokainen tapaaminen hoidetaan kunnon.

1.1 Asiakastapaamisten kulku

AINA-keittiöllä tavoitteena on käydä ensimmäisen tapaamiskerran aikana asiakkaan toiveet sekä tarpeet. Tällä tapaamisella on tarkoitus keskittyä tilan tarpeisiin sekä sen toimivuuteen, jotta asiakkaan ei tarvitse murehtia vielä tässä vaiheessa materiaaleista. Mikäli asiakkaalla on selkeä kuva materiaaleista jo tässä vaiheessa niin ne on otettava huomioon. Muuten materiaalien valinta jää vasta toiselle tapaamiskerralle. Tämä mahdollistaa asiakkaalle enemmän aikaa miettiä keittiön visuaalista ilmettä sekä selkeyttää asiakastapaamisten kulkua.

Toisella tapaamiskerralla käydään läpi suunnitelman toimivuus sekä esteettisyys. Mikäli asiakas on tyytyväinen suunnitelmaan, niin suunnittelija voi aloittaa asiakkaan kanssa valitsemaan materiaaleja. Kun suunnitelma on saatu päätökseen, niin on annettava asiakkaalle aikaa miettiä valintojaan seuraavaan yhteydenotto kertaan asti. Tällä aikaa suunnittelija laskee asiakkaalle tarjouksen, jonka hän joko lähettää asiakkaalle sen valmistuttua tai sitten suunnittelija varaa asiakkaalle vielä kolmannen tapaamisen tarjouksen läpikäymiseen.

KOHOKOHDAT

- Huomioi asiakas heti asiakassuhteen alkuvaiheessa
- Laita ylös asiakkaan tarpeet sekä toiveet
- Kunnioita asiakkaan antamaa budjettia ja pyri pysymään niiden rajojen sisällä
- Kysy asiakkaalta lisäkysymyksiä
- Tuo asiakkaan toiveet esille suunnitelmaan
- Muista, että asiakas on paras tietäjä oman kotinsa suhteen

2 SUUNNITELMA

Suunnitelmaa tehtäessä kalustesuunnittelijan on kiinnitettävä erityisesti huomiota siihen, ettei suunnitelmasta tule liian ahdasta. Suunnitelmassa tulee olla riittävästi työskentelytilaa ja riittävät etäisyydet kalusteiden välillä.

Suunnitelmassa on myös huomioitava tilan koko, muoto, sijainti, vesi- ja viemäri-liitännät, valaistukset, ilmastovaihdot, sähkö- ja LVI-suunnitelmat, ködinkoneet, hanat, materiaalit sekä mitoitus.

2.1 Tila

Tilan koko sekä sen muoto vaikuttaa suunnitelmaan monella eri tavalla. Tila määrittelee, minkälaisen kalustesuunnitelman siihen on mahdollista toteuttaa, oli kyseessä sitten keittiö-, kodinhoito-, wc- tai eteistila. Tilasta ei saa tehdä liian ahdasta.

Keittiö suunnitelmaa tehtäessä suunnittelijan pitää huomioida erityisesti se, että minkälainen keittiö tilan koon sekä muodon vuoksi sopii. Erilaisia **keittiötyyppejä** on useita, kuten muun muassa **I-, II-, L-, U-keittiö, niemeke- ja saarekekeittiö**. I-keittiö on yhdelle seinälle sijoitettava keittiö. II-keittiö on kahdelle vastakkaiselle seinälle sijoitettava keittiö. L-keittiö syntyy, kun sijoittaa kalusteet kahdelle vierekkäiselle seinälle. U-keittiö muistuttaa muodoltaan U-kirjainta, sillä kalusteet ovat sijoitettu ympäröivästi. Niemekekeittiössä niemeke on sijoitettuna keittiön edustalle, joka on seinässä kiinni. Saarekekeittiö tarkoittaa sitä, että keittiöön on lisätty saareke, joka useimmiten sijoitetaan keittiön edustalle. Saareke on täysin irrallinen ja sen on mahdollista kiertää.

Muutamassa keittiömallissa suunnittelijan on erityisesti huomioitava tilan koko, sillä esimerkiksi II-

, U-, nimeke- ja saarekekeittiössä kalusteiden väliin tarvitaan vähintään n. 1,3 metriä. Tilaa kalusteiden väliin tarvitaan, jotta kalusteet mahtuvat aukeamaan normaalisti ja keittiössä on käytännöllistä työskennellä.

2.2 Ikkunat

Ikkunoiden sijainti vaikuttaa suunnitteluun. Jos ikkuna on matalalla niin sen alapuolelle ei saa toimivaa työtasoa, mutta esimerkiksi istuinpenkkilaatiko on mahdollinen. Myös esimerkiksi keittiössä olevien ikkunoiden eteen ei voi sijoittaa yläkaapistoa, mutta ikkunan päältä voi kulkea matalaa kaapistoa huoneen korkeuden mukaan. Suunnittelijan tulee myös huomioida, ettei kalusteet vaikuta ikkunan toimivuuteen. Ikkunan tulee pystyä aukeamaan normaalisti kalusteista huolimatta.

2.3 Vesipiste

Vesi- ja viemäriiitännöjen huomioiminen suunnitelmavaiheessa on erittäin aiheellista. Remonttikohteissa vesipiste on jo olemassa ja se vaatii huomiota, kun sitten taas uudiskohteissa on mahdollista vaikuttaa sen sijaintiin. Vesipisteitä varten on mietittävä myös **vesieristykset**, jota esimerkiksi astianpesukone ja astianpesualtaat vaativat.

Keittiöhanoissa on erilaisia käyttöominaisuuksia ja asiakkaan valitessa hanaa on hyvä kertoa asiakkaalle niiden eri ominaisuuksista. Keittiöhana on useimmiten suuressa käytössä ja sitä käytetään useita kertoja päivässä. Tämän vuoksi asiakkaan olisi hyvä tietää eri vaihtoehtoista. Hanoja on kaksoiventilisiä, yksivipuisia ja elektronisia malleja.

2.4 Sähkö

Sähköasioissa on huomioitava valaistus sekä pistorasioiden paikat. Valaistus on huomioitava siinä mielessä, että hyvällä valaistuksella saadaan keittiöstä tai kodin jostain muusta tilasta **toimivampi** sekä **turvallisempi**. Lisäksi keittiöön tai kodin johonkin muuhun tilaan voidaan tarvita tunnelmavalaitusta ja tämä pitää huomioida jo suunnitteluvaiheessa. Keittiössä voi olla esimerkiksi kaappien sisään asennettuja valoja ja näiden toteutus onnistuu vain hyvällä suunnitelmalla.

Pistorasioiden määrä sekä sijoituspaikat tulee suunnitella tarkoin. Paikoillaan oleville kodinkoneille, jotka voivat olla esimerkiksi keittotasoa, uuni, mikroaaltouuni, liesituuletin, astiapesukone ja kylmäsäilytyslaitteet. Pistorasioiden pitää olla sijoitettuna siten, että pistorasioihin pääsee käsiksi ilman, että kodinkone pitää ottaa pois paikoiltaan.

2.5 Ilmavaihto

Ilmavaihdon huomioiminen suunnitteluvaiheessa on tärkeää, sillä hyvällä ilmanvaihdolla saadaan lisättyä keittiöön **terveellinen** sekä **viihtyisä sisäilma**. Hyvä ilmanvaihto edellyttää joko liesituuletinta tai ilmanvaihtokanavaa.

2.6 Kodinkoneet

Kodinkoneet pyritään yleensä sijoittamaan hyvälle korkeudelle ergonomian vuoksi. Useimmiten astianpesukone, mikro ja uuni ovat käytetyimmät kodinkoneet keittiötilassa ja niiden sijoittamisesta on hyvä keskustella asiakkaan kanssa. Asiakas saattaa haluta astianpesukoneen, mikron tai uunin korotettuna, jotta niitä on helpompi käyttää. Korotetut laitteet ovat mahdollisia, mikäli tilaa on riittävästi. Kodinhoitotilassa myös pyykinpesukoneen sijoittaminen korkeammalle tasolle on mahdollinen, mikäli tilaa on riittävästi.

2.7 Materiaalit

Materiaaleja suunniteltaessa on tärkeää suunnitella keittiö asiakkaalle käytännölliseksi. Materiaaleissa on suuria eroja niiden kestävyys- ja ominaisuuksien kannalta, jota ei tule jättää huomioimatta suunnitteluvaiheessa.

Ovimateriaalit: maalattu MDF, laminaatti-, viilu- ja massiivipuuovent. **Tasomateriaalit:** teräs-, kivi-, kvartsi-, keraaminen-, umpilaminaatti-, laminaatti- ja massiivipuutaso. **Välitilamateriaalit:** muun muassa laminaatti, lasi, komposiitti ja erilaiset

kivivaihtoehdot. **Allas materiaalit:** komposiitti, kvartsikomposiitti ja ruostumaton teräs.

KOHOKOHDAT

- Suunnitelma ei saa olla liian ahdas
- Pidä riittävät etäisyydet kalusteiden välillä
- Huomioi tilan muoto, koko ja siihen tilaan kuuluvat irtokalusteet kuten ruokailupöytä
- Luo suunnitelma vesipisteiden sekä viemäriliitäntöjen mukaan, mikäli niihin ei voida vaikuttaa
- Huolehdi riittävästä valaistuksesta
- Huomioi ilmanvaihto suunnitelmassa
- Pyri sijoittamaan kodinkoneet hyvälle korkeudelle asiakkaan toiveiden mukaisesti

3 MITOITUS

Mitoituksessa on oltava äärimmäisen **huolellinen ja tarkka**. Mittoja tarvitaan suunnitelmaa varten ja vahvistus mitat ennen kalusteiden tilausta. Näin saadaan ehkäistyä turhia reklamaatioita.

Mitoituksessa on tärkeää huomioida kaikki **ulokkeet**, jotka vaikuttavat suunnitelmaan. Tällaisia ulokkeita voivat olla muun muassa sähkökaapit, patterit, patterin putket, lämminvesivaraajat, katto-palkit, hormit, muurit, ikkunat ja oviaukot.

Suunnittelijan tulee varmistaa mitoituksessa, että kaikki kalusteet mahtuvat **aukeamaan** ja että niitä on helppo käyttää. Esimerkiksi yleensä wc-tila on kooltaan pieni ja suunniteltaessa sinne kalusteita on huomioitava erityisesti, että wc-pytty on helposti käytettävissä kalusteista huolimatta. Wc-tilassa myös mitoituksen kannalta on huomioitava muun muassa peilin sekä tason korkeus, joka määräytyy asukkaiden mukaan.

Keittiötilassa suunnittelijan tulee huomioida kalusteiden tasokorkeudet. Keittiön taso tulisi olla asukkaille ergonomisessa korkeudessa. Myös keittiö tilaa suunniteltaessa on huomioitava, että jokainen laatikosto ja kaappi mahtuvat aukeamaan normaalisti. Suunnitelmassa on myös huomioitava kaappien **aukeamissuunta** eli käteisyys.

Keittiötä suunniteltaessa on myös huomioitava **ruokapöydän** vaatima tila. Ruokapöytiä on useita eri kokoisia. Suunniteltaessa ruokailutilaa käytetään ruokapöydän oletusmittoja. Tuoli vaatii leveydeltään 600 mm ja syvyydeltään 500 mm. Yhden hengen pöytätila vaatii 400x400 mm. Ruokapöydän pätyyn pyritään jättämään kulkutilaa noin 800 mm verran. Mahdollinen syöttötuoli vaatii noin 500x500 mm tilaa.

KOHOKOHDAT

- Ole mitoituksessa tarkka ja huolellinen
- Huomioi kaikki ulokkeet mitoituksessa
- Varmista, että jokainen kaluste mahtuu aukeamaan normaalisti
- Määritä kalusteiden korkeudet asukkaiden mukaan
- Mieti kaappien aukeamissuunta eli käteisyys